

Критерії оцінювання з інформатики та інформаційних технологій

Пояснювальна записка

До навчальних досягнень учнів з інформатики, які підлягають оцінюванню, належить:

- **теоретична база знань:** уявлення про інформацію, її властивості, інформаційні процеси та інформаційні системи, загальні принципи розв'язування задач за допомогою комп'ютера з використанням програмного забезпечення загального та навчального призначення, формулювання проблем і постановку задач, побудову відповідних інформаційних моделей, принципи будови та дії комп'ютера, уявлення про можливості використання глобальної мережі Інтернет, пошук потрібних відомостей.

- **практичні навички:** навички роботи з пристроями введення-виведення даних, прикладним програмним забезпеченням загального і навчального призначення; – програмами технічного обслуговування апаратної складової, операційними системами, редакторами текстів, графічними редакторами, засобами підготовки комп'ютерних презентацій та публікацій, табличними процесорами, системами управління базами даних, інформаційно-пошуковими системами, мультимедійними комп'ютерними енциклопедіями, педагогічними програмними засобами для комп'ютерної підтримки навчання з різних предметів, програмами-браузерами для перегляду гіпертекстових сторінок, програмами для роботи з електронною поштою та телеконференціями, пошуку потрібних відомостей в глобальній мережі Інтернет, створення гіпертекстових сторінок, сайтів, блогів тощо.

Оцінювання якості підготовки учнів з інформатики, інформатики (основ інформаційних технологій) здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями та здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності. Відповідно до ступеня оволодіння зазначеними знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень школярів з інформатики, що відображено в таблиці і побудовано таким чином, що досягнення певного рівня навчальних досягнень передбачає, що усі вказані для попередніх рівнів знання, уміння і навички опановані учнем.

При вивченні навчальних предметів «Інформатика», «Інформатика (основи інформаційних технологій)» використовуються такі види оцінювання: поточне, тематичне, семестрове, річне. Оцінюванню підлягають такі види роботи здобувача освіти: усна відповідь, практична робота, виконання інтерактивної вправи, тесту, проєктної діяльності, контрольної роботи (завдань поетапної атестації на здобуття кваліфікації з професії).

Загальні критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальних предметів «Інформатика», «Інформаційні технології»

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі; знає і виконує правила техніки безпеки під час роботи з обчислювальною технікою (ОТ)
	2	Учень (учениця) розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них.
	3	Учень (учениця) має фрагментарні знання при незначному загальному їх обсязі (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок.
Середній	4	Учень (учениця) має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити репродуктивно; з допомогою викладача може виконати просте навчальне завдання; має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері.
	5	Учень (учениця) має рівень знань вищий, ніж початковий; може з допомогою викладача відтворити значну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання інформації на комп'ютері.
	6	Учень (учениця) знайомий з основними поняттями навчального матеріалу;

		може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу і робити певні узагальнення; вміє за зразком виконати просте навчальне завдання; має стійкі навички виконання основних дій з опрацювання інформації на комп'ютері.
Достатній	7	Учень (учениця) вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні процеси, що відбуваються під час роботи інформаційної системи та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання, передбачені програмою.
	8	Учень (учениця) вміє аналізувати навчальну інформацію, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; самостійно виправляє вказані викладачем помилки; самостійно визначає спосіб розв'язування навчальної задачі; вміє використовувати інтерактивну довідкову систему.
	9	Учень (учениця) вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; вміє узагальнювати і систематизувати навчальну інформацію; самостійно виконує передбачені програмою навчальні завдання; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання; вільно володіє клавіатурою.
Високий	10	Знання, вміння і навички учня (учениці) повністю відповідають вимогам державної програми. Учень (учениця) володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні цілі власної навчальної діяльності, оцінює нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним навчальних цілей; судження його логічні й достатньо обґрунтовані; має певні навички керування операційною системою.
	11	Учень (учениця) володіє узагальненими знаннями з предмета; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела інформації і використовувати її відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою; має стійкі навички керування інформаційною системою.
	12	Учень (учениця) має стійкі системні знання та продуктивно їх використовує, стійкі навички керування інформаційною системою в нестандартних ситуаціях; вміє вільно використовувати нові інформаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування задач.

Критерії оцінювання усної відповіді здобувача освіти

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Учень (учениця) засвоїв знання у формі окремих фактів; з допомогою викладача або з використанням підручника розпізнає і називає окремі інформаційні об'єкти; знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі.
	2	Учень (учениця) розпізнає та виділяє інформаційні об'єкти, пояснює свій вибір та може фрагментарно відтворити знання про них, допускає помилки.
	3	Учень (учениця) з допомогою викладача відтворює незначну частину навчального матеріалу (менше половини); відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді (так/ні); потребує постійної активізації та допомоги.
Середній	4	Учень (учениця) з допомогою викладача відтворює значну частину навчального матеріалу (більше половини); у відповідях може допускати помилки; дає відповідь на запитання за значної допомоги викладача.

	5	Учень (учениця) самостійно, але не повно, відтворює значну частину навчального матеріалу; ілюструє розуміння базових понять інформатики прикладами з підручника або пояснення викладача, відповідає на окремі запитання.
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу, відповідь буде у засвоєній послідовності, ілюструє її власними прикладами; допускає помилки; способи навчально-пізнавальної діяльності застосовує за зразком у подібній ситуації; потребує стимулювання й значної допомоги вчителя, коли працює самостійно.
Достатній	7	Учень (учениця) самостійно відтворює основний навчальний матеріал з окремими неточностями, застосовуючи необхідну термінологію, вмє наводити власні приклади на підтвердження певних тверджень; аналізує отриману інформацію, робить неповні висновки з допомогою викладача, використовує різні джерела для отримання інформації; самостійно виправляє вказані викладачем помилки.
	8	Учень (учениця) відтворює засвоєний навчальний матеріал в іншій послідовності, не порушуючи логічних зв'язків, інтерпретує та деталізує питання, ідентифікує терміни та поняття; частково аргументує свої міркування; самостійно знаходить необхідні відомості, систематизує та узагальнює їх; аналізує отримані результати, самостійно швидко й оперативно виправляє помилки.
	9	Учень (учениця) вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією; самостійно знаходить необхідні відомості, систематизує та узагальнює їх; дає повну відповідь з несуттєвими помилками, знаходить та виправляє допущені помилки.
Високий	10	Учень (учениця) системно відтворює навчальний матеріал у межах програми; дає повні, змістовні відповіді на поставлені запитання; робить логічні висновки, обґрунтовує свою думку, висуває припущення під опосередкованим керівництвом учителя, знаходить додаткові джерела відомостей, використовує запропоновані схеми класифікації для структурування відомостей та даних, порівнює і зіставляє відомості з кількох джерел, уміє стисло і логічно подавати узагальнену інформацію; самостійно приймає рішення.
	11	Учень (учениця) логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах навчальної програми з інформатики; обґрунтовано відповідає на запитання; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; розуміє мету власної навчальної діяльності та самостійно визначає завдання для її досягнення, вмє виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези.
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми з інформатики (основ інформаційних технологій), усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; знаходить додаткові джерела відомостей, використовує запропоновані схеми класифікації для структурування відомостей та даних, порівнює і зіставляє відомості з кількох джерел, уміє стисло і логічно подавати узагальнену інформацію; уміє приймати рішення, використовує набуті знання за аналогією і в нових ситуаціях.

Критерії оцінювання виконання практичних робіт (завдань)

Рівень навчальних досягнень	Бал	Характеристика навчальних досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Учень (учениця) знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі, визначає основні поняття практичної роботи (завдання)

	2	Учень (учениця) з допомогою викладача фрагментарно виконує окремі завдання практичної роботи на комп'ютері, допускає помилки.
	3	Учень (учениця) окремі завдання практичної роботи виконує фрагментарно за значної допомоги викладача, допускає помилки; потребує постійної активізації та допомоги. Практичні уміння і навички застосовує на рівні копіювання зразка способу діяльності.
Середній	4	Учень (учениця) має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері; за значної допомоги викладача виконує фрагментарно завдання практичної роботи, допускає помилки; потребує детального кількарядового їх пояснення.
	5	Учень (учениця) за детальною інструкцією і з допомогою викладача виконує завдання практичної роботи, не вміє пояснити свої дії, допускає помилки.
	6	Учень (учениця) з частковою допомогою викладача виконує завдання практичної роботи з достатнім поясненням, допускає помилки; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері; практичні навички застосовує за зразком у подібній ситуації; потребує стимулювання й значної допомоги викладача, коли працює самостійно.
Достатній	7	Учень (учениця) практичні роботи на комп'ютері виконує самостійно за інструкцією; самостійно виправляє вказані викладачем помилки.
	8	Учень (учениця) з незначною допомогою викладача визначає спосіб розв'язування навчального завдання, самостійно виконує практичні роботи, що відповідають вимогам навчальної програми, швидко й оперативно знаходить та виправляє допущені помилки. Має стійкі практичні навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері; аналізує отримані результати.
	9	Учень (учениця) самостійно виконує завдання практичної роботи з несуттєвими помилками, знаходить та виправляє допущені помилки. Ґрунтовно аналізує отримані результати.
Високий	10	Учень (учениця) виконує різні типи завдань практичної роботи (як типові, так і нестандартні, творчі) під опосередкованим керівництвом викладача, розробляє алгоритм виконання запропонованого завдання, пропонує нові шляхи розв'язування навчальних завдань; самостійно приймає рішення, прогнозує наслідки власної поведінки за незначної допомоги дорослих.
	11	Учень (учениця) раціонально використовує комп'ютерні засоби для розв'язування завдань практичної роботи. Демонструє самостійне творче виконання завдань практичної роботи, аналізує отримані результати.
	12	Учень (учениця) демонструє самостійне творче виконання завдань практичної роботи, вміє швидко вибрати потрібний спосіб діяльності із кількох відомих, застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях. Ґрунтовно аналізує отримані результати.

Критерії оцінювання інтерактивних вправ, тестових завдань

Рівень навчальних досягнень	Бал	Характеристика навчальних досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 0%
	2	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 17%
	3	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 25%
Середній	4	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 33%
	5	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 42%
	6	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 50%
Достатній	7	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 58%
	8	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 67%
	9	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 75%
Високий	10	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 83%

11	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 92%
12	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 100%

Критерії оцінювання виконання проєктів

Рівень досягнень	Бал	Характеристика навчальних досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Учень (учениця): знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі. З допомогою вчителя розділяє завдання проєкту на окремі навчальні завдання.
	2	Учень (учениця): з допомогою викладача фрагментарно виконує окремі навчальні завдання проєкту на комп'ютері, допускає помилки. Учень (учениця): при розробці проєктів учень частково бере участь у роботі групи за визначеною вчителем темою.
	3	Учень (учениця): окремі навчальні завдання проєкту виконує фрагментарно за значної допомоги вчителя; потребує постійної активізації та допомоги. При розробці проєктів учень частково бере участь у роботі групи за визначеною вчителем темою.
Середній	4	Учень (учениця): за інструкцією і з допомогою вчителя фрагментарно виконує окремі навчальні завдання проєкту, допускає помилки; має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері. Виконує розробку проєктів під керівництвом та постійним контролем вчителя за визначеною ним темою, бере участь у роботі групи.
	5	Учень (учениця): за детальною інструкцією і з допомогою вчителя виконує навчальні завдання проєкту з частковим поясненням, допускає помилки. Виконує розробку проєктів під керівництвом вчителя за визначеною ним темою, бере участь у роботі групи.
	6	Учень (учениця): з частковою допомогою вчителя розробляє проєкт за темою, визначеною викладачем виконує навчальні завдання проєкту з достатнім поясненням, допускає помилки; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері; потребує стимулювання й значної допомоги викладача, коли працює самостійно, бере активну участь у роботі групи.
Достатній	7	Учень (учениця): пояснює та обґрунтовує способи виконання навчальних завдань проєкту, аналізує отриманий результат, робить неповні висновки з допомогою викладача, використовує різні джерела відомостей для виконання навчального завдання проєкту. За інструкцією самостійно працює над проєктами, бере активну участь у роботі групи, самостійно виправляє вказані вчителем помилки.
	8	Учень (учениця): Має стійкі практичні навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері; самостійно виконує навчальні завдання проєкту, швидко й оперативно знаходить та виправляє допущені помилки, бере активну участь у роботі групи, аналізує отримані результати.
	9	Учень (учениця): аргументовано обирає раціональний спосіб виконання навчального завдання проєкту, самостійно виконує навчальні завдання проєкту з несуттєвими помилками, знаходить та виправляє допущені помилки, ґрунтовно аналізує отримані результати.
Високий	10	Учень (учениця): під опосередкованим керівництвом викладача, розробляє алгоритм виконання проєкту, пропонує нові шляхи розв'язування навчальних завдань; знаходить додаткові джерела відомостей, порівнює і зіставляє відомості з кількох джерел, уміє стисло і логічно подавати узагальнену інформацію; самостійно приймає рішення, прогнозує наслідки власної поведінки за незначної допомоги, демонструє самостійне творче виконання проєкту.
	11	Учень (учениця): раціонально використовує комп'ютерні засоби для виконання проєкту, розуміє мету власної навчальної діяльності та самостійно

		визначає завдання для її досягнення; вміє виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези, демонструє самостійне творче виконання проєктів, аналізує отримані результати.
	12	Учень (учениця): самостійно планує виконання проєкту, оцінює результати власної діяльності, вміє приймати рішення, демонструє творче виконання проєктів, ґрунтовно аналізує отримані результати.

Критерії оцінювання виконання здобувачем освіти контрольних робіт (завдань поетапної атестації для здобуття кваліфікації)

Контрольні роботи (завдання поетапної атестації для здобуття кваліфікації) мають декілька варіантів та містять завдання початкового, середнього, достатнього і високого рівнів з визначеною кількістю балів за правильну і повну відповідь на кожне питання.

Рівень навчальних досягнень	Бал	Характеристика навчальних досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Учень (учениця) виконує завдання на розпізнавання об'єктів (3 завдання по 1 балу кожне)
	2	
	3	
Середній	4	Учень (учениця) надає правильні відповіді на відтворення навчального матеріалу (3 завдання по 1 балу кожне)
	5	
	6	
Достатній	7	Учень (учениця) надає правильні і повні відповіді на застосування навчального матеріалу у стандартних ситуаціях, вміння аналізувати, робити висновки (2 завдання по 1,5 балу кожне)
	8	
	9	
Високий	10	Учень (учениця) надає правильні і повні відповіді питання, спрямовані на володіння узагальненими знаннями з предмета, висловлення власної думки, використання самостійно одержаних відомостей відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності (2 завдання по 1, 5 балів кожне).
	11	
	12	